

معاونت آموزشی دانشگاه
دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس جامع (روزانه)

عنوان درس: جامعه‌شناسی و آسیب‌شناسی اجتماعی زنان

اساتید درس: دکتر پوران اخوان اکبری

تعداد و نوع واحد: ۰.۵ نظری

رشته و مقطع: کارشناسی ارشد مامایی

پیش‌نیاز درس: ندارد

هدف کلی درس: آگاه کردن دانشجویان از شیوه‌های علمی برخورد با پدیده‌های اجتماعی و ایجاد زمینه فکری لازم در جهت شناخت و تجزیه و تحلیل مسائل اجتماعی زنان و شناخت کلی نسبت به شرایط اجتماعی افراد و آشنایی با آسیب‌های اجتماعی زنان و دیگر افراد خانواده

شرح درس: این درس دانشجویان به دانشجویان کمک می‌نماید تا در ارائه آموزش‌ها، مشاوره، مراقبت از مددجویان آسیب‌دیده اجتماعی از اصول ارتباطات اثربخش بهره‌برده و با توجه به مشخصات فرهنگی-اجتماعی آنها خدمات خود را به زنان، کودکان آسیب‌دیده و خانواده‌هایشان ارائه نمایند.

الف: طرح دوره (Course plan):

جلسات آموزشی نظری:

شماره جلسه	عنوان جلسه	ارائه؛ استاد
(۱)	معرفی درس - آسیب‌های اجتماعی زنان و کودکان، جامعه و خانواده	دکتر اخوان اکبری
(۲)	خشونت و سوء رفتار علیه زنان	دکتر اخوان اکبری
(۳)	خشونت جنسی در زنان	دکتر اخوان اکبری
(۴)	انحرافات اجتماعی (ازدواج نامناسب، طلاق، انحرافات اخلاقی و ...)	دکتر اخوان اکبری
(۵)		
(۶)		
(۷)		
(۸)		
(۹)		
(۱۰)		
(۱۱)		
(۱۲)	آسیب‌های اجتماعی زنان، کودکان، جامعه و خانواده / بزهکاری و خودکشی	

		(۱۳)
		(۱۴)
		(۱۵)
		(۱۶)

نحوه ارائه درس (Teaching Method): سخنرانی پرسش - پاسخ بحث گروهی آزمایشگاهی نمایشی حل مسأله
 نحوه ارزشیابی: تکوینی (میان ترم) تراکمی (پایان ترم) کتبی: (تشریحی تستی شفاهی عملی

نحوه ارزشیابی:

معیارهای ارزشیابی	درصد نمره	سهم نمره (از ۲۰ نمره)
حضور فعال و منظم در کلاس	۱۰	۲
فعالیت ها و تکلیف آموزشی	۲۰	۴
آزمون های کلاسی و میان ترم	۱۰	۲
امتحان پایان ترم	۶۰	۱۲
جمع کل	٪ ۱۰۰	۲۰

منابع: (پیشنهادی وزارت بهداشت- درمان و آموزش پزشکی)

۱. جامعه شناسی پزشکی تالیف دیوید آرمسترانگ، محمد علی توکل کوثری و شهرام احمدی نسب ۱۳۹۱
۲. جامعه شناسی پزشکی تالیف ابراهیم مسعود نیا، چاپ و انتشارات دانشگاه تهران ۱۳۹۶
۳. حسینی حسن. جامعه شناسی نظام گسیختگی خانواده و طلاق- تهران، سلمان، آخرین ویرایش.
۴. درآمدی بر جامعه شناسی سلامت و بیماری، کوین وایت، محسن ناصری راد، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی ۱۳۹۲
۵. نفی خشونت علیه زنان از نگاه علم و دین. غلامرضا نورمحمدی (۱۳۸۹). نشر مرکز نشر زنان و خانواده نهاد ریاست جمهوری
۶. زنان کتک خورده، روانشناسی خشونت در خانواده ترجمه مهدی قراچه داعی. تهران: نویسنده روی ماریا، آخرین ویرایش.

۷. <https://www.who.int>

۸. Popular Abused woman Books H.M. ward, last ed.

۹. Brenda Branson and paula J. sira ministry to families in crisis violence Among US, last ed.

۱۰. Natasha tracy sexual abuse, physical abuse, Neglect, Rupe Ballies self injury and other abuse issues, last ed. A Sociology of mental health and illness Open university press ; England, last

ب: طرح درس (lesson plan):

شماره جلسه: ۱		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد مامایی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۲		عنوان درسی: جامعه شناسی و آسیب های اجتماعی زنان موضوع درس: آسیب های اجتماعی زنان، کودکان ، جامعه و خانواده/ بزهکاری و خودکشی تدوین: گروه مامایی / اخوان اکبری هدف کلی: دانشجو باید با آسیب های اجتماعی زنان، کودکان ، جامعه و خانواده آشنا شود				
ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	اسیب اجتماعی را تعریف کند.	شناختی	دانش	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی بحث گروهی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی
۲	انواع آسیب های اجتماعی زنان و کودکان را بیان کند.	شناختی	دانش					
۳	علل و عوامل موثر بر پیدایش آسیب های اجتماعی را توضیح دهد.	شناختی	درک و فهم					
۴	اپیدمیولوژی و علل طلاق در زنان را ذکر کند.	شناختی	دانش					
۵	پیامدهای اجتماعی طلاق و راهکارهای کاهش طلاق در زنان را شرح دهند.	شناختی	درک و فهم					
۶	راهکارهای کلی کاهش آسیب های اجتماعی را توضیح دهد	شناختی	درک و فهم					
۷	انواع بزهکاری نوجوانان دختر و دلایل آن را نام ببرد.	شناختی	دانش					
۸	دلایل و انواع خودکشی زنان را بیان کند.	شناختی	دانش					
۹	نحوه رویارویی و مدیریت خودکشی را توضیح دهد.	شناختی	درک و فهم					
۱۰	نقش زنان ، خانواده و اجتماع در پیشگیری از آسیب های اجتماعی زنان را توضیح دهد.	شناختی	درک و فهم					

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
و خدمات بهداشتی درمانی اربعین

شماره جلسه: ۲	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد مامایی	عنوان درسی: جامعه شناسی و آسیب های اجتماعی زنان
	نیمسال و سال تحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۲	موضوع درس: خشونت های اجتماعی و خشونت علیه زنان و زنان سرپرست خانوار تدوین: گروه مامایی / اخوان اکبری

هدف کلی: دانشجو باید با خشونت های اجتماعی و خشونت علیه زنان و آسیب های زنان سرپرست خانوار آشنا شود.

ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	خشونت را تعریف نموده و انواع آنرا توصیف کند.	شناختی	دانش	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی بحث گروهی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
۲	اپیدمیولوژی و شیوه های اعمال خشونت را بیان کند.	شناختی	دانش					
۳	دلایل و پیامدهای اعمال خشونت در زنان را توضیح دهد	شناختی	درک و فهم					
۴	ارتباط فقر و آسیب های اجتماعی را توضیح دهد.	شناختی	درک و فهم					
۵	خشونت های خانگی را توصیف کند.	شناختی	دانش					
۶	نحوه مدیریت خشونت های خانگی را تشریح نماید.	شناختی	درک و فهم					
۷	راهکارهای کاهش خشونت علیه زنان را توضیح دهد.	شناختی	درک و فهم					
۸	آسیب های اجتماعی زنان سرپرست خانوار را بیان کند	شناختی	دانش					
۹	مشکلات سلامتی و راهکارهای کاهش مشکلات زنان سرپرست خانوار را توضیح دهد.	شناختی	درک و فهم					
۱۰	اورژانس اجتماعی و فعالیت های آن را توضیح دهد.	شناختی	درک و فهم					

انستیتو ملی پژوهش‌های بهداشتی و خدمات بهداشتی برای ارتقای کیفیت

عنوان درسی: جامعه‌شناسی و آسیب‌های اجتماعی زنان		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد		شماره جلسه: ۲				
موضوع درس: ازدواج زودهنگام، ازدواج سفید، ازدواج اینترنتی، تن‌فروشی زنان		نیمسال و سال تحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۲						
تدوین: گروه مامایی / اخوان اکبری								
هدف کلی: دانشجو باید با ازدواج نوجوانان، ازدواج سفید، تن‌فروشی، پیامدها و آسیب‌های اجتماعی آن آشنا شود.								
ردیف	هدف‌های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی
۱	اهداف بهداشت باروری نوجوانان بر اساس بیانیه ICPD را شرح دهد.	شناختی	درک و فهم	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی بحث گروهی	وایت‌برد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
۲	ازدواج اینترنتی، ازدواج زودهنگام و ازدواج سفید را تعریف کنند.	شناختی	دانش					
۳	تعیین‌کننده‌ها و پیامدهای جسمی روانی و اجتماعی ازدواج زودهنگام، ازدواج سفید و اینترنتی را توضیح دهد.	شناختی	درک و فهم					
۴	پدیده تن‌فروشی را تعریف و عوامل ایجادکننده آن را بیان کند.	شناختی	دانش					
۵	پیامدهای اجتماعی تن‌فروشی را تشریح نماید.	شناختی	درک و فهم					
۶	راهکارهایی برای کاهش پدیده‌های ازدواج سفید و تن‌فروشی ارائه نماید.	مهارتی	اجرای مستقل					
۷	راهکارهای توانمندسازی زنان آسیب‌دیده از ازدواج را توضیح دهد.	شناختی	درک و فهم					

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی گیلان

عنوان درسی: جامعه‌شناسی و آسیب‌های اجتماعی زنان

موضوع درس: خشونت جنسی در زنان و کودکان

تدوین: گروه مامایی / اخوان اکبری

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد مامایی

نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۲

شماره جلسه: ۴

هدف کلی: دانشجو باید با انواع خشونت جنسی، عوامل خطر و پیامدهای خشونت جنسی و راهکارهای کاهش آن در زنان و کودکان آشنا شود.

ردیف	هدف‌های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت‌های تکمیلی
۱	خشونت جنسی را تعریف کرده و انواع خشونت را نام ببرد.	شناختی	دانش	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی بحث گروهی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارایه و تحلیل مقاله مروری بزهکاری دختران توسط دانشجویان
۲	اپیدمیولوژی، عوامل خطر و تبعات روانی جسمانی خشونت جنسی را توضیح دهد.	شناختی	درک و فهم					
۳	مداخلات لازم بدنبال بروز خشونت جنسی را شرح دهد.	شناختی	درک و فهم					
۴	راه‌های پیشگیری از خشونت جنسی و کاهش بروز آن توضیح دهد.	شناختی	درک و فهم					
۵	راهکارهای کاهش سوء استفاده از کودکان را تشریح نماید.	شناختی	درک و فهم					
۶	مهارت‌های اجتماعی لازم برای کاهش خشونت جنسی در دختران را توضیح دهد.	شناختی	درک و فهم					
۷	برنامه‌های مدرسه و اجتماع محور برای کاهش خشونت جنسی در نوجوانان را توضیح دهد.	شناختی	درک و فهم					
۸	آموزش‌های لازم به مادران دارای فرزند خشونت دیده جنسی را ارائه دهد.	مهارتی	اجرای مستقل					

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
وخدمات بهداشتی درمانی اربعین

عنوان درسی: جامعه شناسی و آسیب های اجتماعی زنان

موضوع درس: انحرافات اجتماعی و اخلاقی زنان

تدوین: گروه مامایی / اخوان اکبری

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد مامایی

نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۲

شماره جلسه: ۵

هدف کلی: دانشجو باید با انواع انحرافات اجتماعی، جرم، اعتیاد، الکلیسم در زنان آشنا شود.

ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
۱	انحرافات اجتماعی و اخلاقی را تعریف و انواع آن در زنان را نام ببرد.	شناختی	دانش	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی ارایه و تحلیل مقاله مروری توانمندسازی زنان آسیب دیده اجتماعی توسط دانشجویان	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
۲	آسیب های اجتماعی و سلامتی اعتیاد زنان را توضیح دهند.	شناختی	درک و فهم					
۳	پیامدهای جسمی، روانی و اجتماعی الکلیسم در زنان را بیان کند.	شناختی	دانش					
۴	مشکلات سلامتی زنان زندانی را بیان کند.	شناختی	دانش					
۵	اسیب های اخلاقی ناشی از فضای مجازی را بیان نماید.	شناختی	دانش					
۶	انحرافات جنسی شایع زنان را نام ببرد.	شناختی	دانش					
۷	نحوه مدیریت و کاهش انحرافات اخلاقی شایع را توضیح دهد.	شناختی	درک و فهم					
۸	راهکارهایی برای توانمندسازی زنان آسیب دیده تدوین نماید.	مهارتی	اجرای مستقل					